

జీవీ రకరక

పి.వి. కృష్ణమూర్తి

అనసూయమ్మ స్థాణువులా అయిపోయింది. ఆమె చూపులను కాంతి రాహిత్యం ఆవహించి అంతలా అంధకారం అలముకున్నట్టు తోస్తున్నది. అణువిస్తోటం జరిగి అంతరంగం అధఃపాలా గానికి క్రుంగిపోతున్నట్టు వేదనాభరిత భావన. అనసూయమ్మ వయసు అరవై అయిదు సంవత్సరాలు. అనుభవమూ, ప్రాయమూ పుడి గించిన ఆమె శరీరం నిస్సత్తువగా వాలుకుచ్చిలో చేరగిలబడివున్నది. ఆమె యెదుట ఆమె దౌహితీ లావణ్య నిలబడి విశ్వల గాంధీర్యంతో చూస్తూవున్నది. షాంపూ చేసుకున్న ఆమె కురులు ఫాన్ గాలికి అలవోకగా అల్లాడుతున్నవి.

లాంటి తనేం బుద్ధిచెప్పగలదు. "నా నిశ్చయం మారదు మామ్మా" అని కుండబద్దలు కొట్టినట్టు ముఖం మీదే చెప్పగలంత ధైర్యం ఈ పిల్లకు ఎలా వచ్చింది. అనసూయమ్మ ఆలోచనలలో సతమతమా తూ పుంటే బయట నైకిల్ గంట మోగింది. ఇంతసేపూ ఆ మోతకోసమే అగివున్నట్టు గా వున్న లావణ్య తన చేతవున్న రెండు నవధలతో బయటకు ఒక్క పరుగు తీసింది. ఆ పిల్లను వారించే శక్తి తనకు లేదనిపించి దామెకు. కళ్ళను గట్టిగా మూసుకుని కుచ్చిలో అలాగే కూర్చుండి పోయింది అనసూయమ్మ.

"ఇక్కడి కెందుకు తీసుకువచ్చావు." అంది— అతడేమీ మాట్లాడలేదు. అప్పుడప్పుడే ఎదిగి పొంకాన్ని పొందుతున్న ఆమె ఎదను తన ఎదకు గట్టిగా అదుముకుని ఆమె పెదాలను ముద్దుపెట్టుకున్నాడు— ఏదో పారవశ్యంతో

కొద్ది క్షణాలుగా ఆ గదిని గంభీర నిశ్శబ్దం ఆవరించివున్నది. వోగీ వేసుకుని ఇంకా సంవత్సరం కూడా తిరగలేదు అప్పుడే ఈ పిల్ల యుగ్రలో ఇన్ని వూహలా, పచ్చని లీగయేదో, పసిరిక పామేదో తెలుసుకునేంత పరిజ్ఞానం కూడా లేదే. అనసూయమ్మ వెన్నెముకలో పన్నని కంపరం మొదలైంది. తలదించుకోవలసిన పిల్ల రీవిగా తలయెత్తుకు నిలబడి తనకు సమాధానం చెబుతోంటే తలపండిన తనే తలదించుకోవలసి వస్తున్నది. అవును మరి సెలయేరులా దూకుడుగా పరుగులు తీసే వయసులో వున్న పిల్లకు జల ఇంకీ బీటలు వారడానికి సిద్ధంగా వున్న తలాకం

అలా అంతర్ముఖమైన ఆమె చూపుట గతంలోని తన జీవిత సంఘటనా ధృశ్యాలను అప్రయత్నంగా చూడసాగినై. తాము వుంటున్నది చిన్న పల్లెటూరు తండ్రిది వ్యవసాయం— అన్నయ్యకు రెండు మైళ్ళదూరంలోవున్న చిస్తో తాలూకా ఆఫీసు లో గుమాస్తా ఉద్యోగం— రోజూ నైకిలు మీద వెళ్ళి వచ్చేవాడు. తనచూ అన్నయ్యకు పదేళ్ళ వార వున్నది. ఆ మచ్చన ముగ్గురు పిల్లలు పుట్టిపోయారు— అన్నయ్యకు పెళ్ళి అయి వదిన కాపురానికి వచ్చింది— తను కడగొట్టు పిల్ల కావడంతో తల్లి గారాబంగా చూసుకునేది. తన చేత ఇంటి పనులు చేయించాలని వదిన పట్టుదల— ఆపని ఈపని పురమాయిస్తూ

ఉంటే తల్లి అడ్డుపడేది— అది ఇంటి చాకిరీ చేస్తూ కూచుంటే చదువూ సంధ్యా అక్కరలే దా ఏమిటి అంటూ. "నీ బొంద చదువు. అది బడికి తిన్నగా వెళ్ళి చదువువెలగబెడుతోందనేనా నీ ఉద్దేశం— ఎంతసేపూ గచ్చకాయలూ, వామనగుంటలు లేకపోతే చేల దగ్గర దాగుడుమూతలో ఆదుకోడం రినాజైపోయింది. దీని మీద ఫిర్యాదులు వినినిని విసుగెత్తి పోతున్నది. రేపోమాపో ఈడేరే పిల్లను కాస్త అదుపులో వుంచుకోవక్కరలేదా. మరిలా వెనకేసుకొస్తే ఏ రొడ్డి వెధవో దీన్ని లేవదీసుకుపోతాడు— అప్పుడు లబోదిబో అన్నా లాభం వుండదు" అంటూ వదిన అమ్మతో వాదన పెట్టుకునేది. వదిన చెప్పే ప్రతి మాటా నిజమే. తాను తల్లి అండ చూసుకుని, మెల్లగా బయటకు జారుకునేది. తిరిగి వచ్చి వదిన చేత తిట్లుతినేది అన్నయ్యకూడా వదిన పక్షమే. అన్నా వదినా ఏకాంతంగా వున్నప్పుడు చాలుగా వుండి అంతా గమనించేది— తనకు మనసంతా ఎలాగో అయిపోయేది. కొన్నాళ్ళకు తనకు వోగీ వేశారు. ఆనాటి మండి తనలో ఏదో మార్పు— మనసులో యేదో గుబులు— వదిన అన్నయ్య పక్కలో కూర్చున్నట్టే. తనూ యెవరి పక్కలోనైనా కూర్చుంటే బాగుణ్ణు భావన కానీ ఏదో సిగ్గు. "నాలో చెప్పకుండా బయటికి వెళ్ళావో కాళ్ళు విరగొడ తాను. జాగ్రత్త—" వదిన హెచ్చరించేది. రెక్కలొచ్చిన పక్షిలా ఎగిరిపోవాలన్న కోరిక తో వున్న తనకు వదిన గుడిబండలా లోచేది. ఈ పరిస్థితిలో తండ్రి పోయారు. తరువా త ఇంటి పెత్తనమంతా అన్నా వదినలచే. ఆ వూళ్ళో సినిమా హాళ్ళు లేవు. సినిమా చూడాలంటే పక్కన జిస్తోకి బండి కట్టుకువెళ్ళి వలసినదే. అలా వెలకోసాలో రెడ్లెల్లకోసాలో ఇంట్లో అందరూ కలిసి వెళ్ళినచ్చేవారు. ఎప్పుడై నా తను వూరు బయటవున్న మైదానంలో డేరావేసి పాల సినిమాలు ఆడించేవారు. అలా ఈసారి డేరా వేసినప్పుడు అన్నా వదినా వూళ్ళో లేరు. వదినా వాళ్ళ నాన్నకు జబ్బుగా వుందంటే చూసి రావడానికి వెళ్ళారు. వరవికయం సినిమా ఆడుతున్నారు. తన కు చూడాలని వుంది. తల్లిని పోరుపెట్టింది. వెడదామని అంతదూరం నేను నడవలేను

తల్లి. అంది తల్లి. అయితే. నేనొక్క దాన్నే వెదతాను అంటూ మంకుపట్టు పట్టింది— తల్లి పావలా చేతిలో పెట్టింది.

అనసూయ ఆనందంతో గెంతుకుంటూ డేరా దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి టిక్కెట్లు అయిపోయాయి టిక్కెట్లు దొరికినవాళ్ళు డేరాలోకి వెళ్లారు. దొరకని వాళ్ళు ఇళ్ళకు మళ్లారు.

అనసూయకు డేరాలోకి వెళ్ళే అవకాశం లేక ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళే ఇష్టం లేక డేరాకు అల్లంత దూరాన నిలబడిపోయింది. ఆమెకు దుఃఖం ముంచుకువస్తున్నది. ఇంతలో ఓ పద్దెనిమిది పందొమ్మిదేళ్ళ కుర్రవాడు ఆమె దగ్గరికి వచ్చాడు.

"ఏందుకేడుస్తున్నావ్" అన్నాడు.

"సినిమా టిక్కెట్లు దొరకలేదు".

"వాక్కా దానివే వచ్చావా..."

"అవును"...

"నా దగ్గర రెండు అర్ధరూపాయి టిక్కెట్లు

వున్నాయి"

"నా దగ్గర పావలానేవుంది "

అతడొక్క క్షణం అనసూయ కళ్ళలోకి గుచ్చి చూసి చుట్టూ కలయజూసి "నేను నీకు పూరికేనే టిక్కెట్లు ఇస్తాను. ఇలారా" అంటూ ఆమె చెయ్యి పట్టుకుని సమీపంలో ఉన్న చెట్ల చాటుకు తీసుకువెళ్ళాడు— "ఇక్కడి కెందుకు తీసుకువచ్చావు." అంది— అతడేమీ మాట్లాడ లేదు. అప్పుడప్పుడే ఎదిగి పాంకాన్ని పొందుతున్న ఆమె ఎదను. తన ఎదకు గట్టిగా అదుముకుని ఆమె పెదాలను ముద్దుపెట్టుకున్నాడు— ఏదో ఫారవశ్యంతో అనసూయ మనసు గాలిలో తేలిపోయింది. తరువాత అతడు ఆమె చేతిలో టిక్కెట్లు పెట్టాడు ఏక్కడుంటావు. అడిగాడు. తను ఇంటి గుర్తులు చెప్పింది. ఎవరూ గమనించకుండా అతడు వెళ్ళిపోయాడు

అనసూయ డేరాలోకి దూరింది. అప్పుడే ఆమె మొదలైంది. కష్టం మీద కాస్త చోటు

దొరికింది.

ఆమె ఆట చూస్తున్నదేగాని మనసంతా ఇంకా ముద్దుమైకంలోనే వున్నది.

సినిమా అయ్యాక ఆ రద్దీలో అతడు కనిపించలేదు. బిక్కుబిక్కుమంటూ తను ఇంటికి వచ్చింది.

తన పావలా అలాగేవుంది. మరో ఆటవేసినప్పుడు వెళ్ళొచ్చనుకుంది. కాని ఇంతలో అన్నా వదినా వచ్చేశారు— తనకు పెళ్ళి సంబంధం కుదుర్చుకు వచ్చినట్టు వదిన తల్లిలో చెప్పింది.

అనసూయ మనసులో మూతం ఆ కుర్రాడే మెదులుతున్నాడు. ఆ కుర్రవాడు ఇంటి గుర్తులు కనుక్కుని వచ్చి ఇంటి ముందూ పెరటివైపు తచ్చాడుతుండడం గమనించింది అనసూయ. కాని తనకు పెళ్ళి సంబంధం కుదిరింది గనుక, వదిన తనను చాలా కష్టడిలో వుంచుతోంది. వొక సాయం కాలం అతడు పెరటివైపు వచ్చినట్టు తెలిసి చడిచప్పుడు

గాకుండా పెరటి తలుపు తీసుకుని వెళ్ళింది. అతడు నిమిషం ఆలస్యం చెయ్యకుండా తనను వాటేసుకుని ముద్దులతో ముంచెత్తి వుక్కిరి బిక్కిరి చేశాడు— అతనితో తన పెళ్ళి సంగతి చెబుతూ వుంటే వదిన పిలుపు వినిపించి— అతణ్ణి విడిపించుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ శనివారంనాడు తను వదినతోపాటు గుడికి వెడితే అక్కడ తటస్థపడ్డాడు— ఏమీ ఎరగనట్టే తమతోపాటే ప్రదక్షిణాలుచేస్తూ వది న గమనించకుండా తనచేతిలో వొక ఉత్తరం పెట్టాడు. దాన్ని భద్రంగా జాకెట్టులో దాచుకు ని ఇంటికి వచ్చి చాలుగా చదువుకుంది. "రేపు సాయంత్రం దేరా దగ్గరికి వచ్చేసెయ్. పినిమా చూశాక. మా వూరికి అంటే పక్క గ్రామానికి వెళ్ళిపోయి అక్కడ పెళ్ళి చేసుకుందాం" అని వుంది.

అనసూయ గుండె దడదడ లాడింది. ఆ పుత్తరం వదినకంటబడితే ఇంకేమైనా వుందా, దాన్ని చింపబోతుంటే వదిన రానేవచ్చింది.

పర్యవసానంగా ఎంత గొడవ జరగాలో అంతా జరిగింది— వదినను కత్తితో పొడిచేయా అన్నంత కోపం వచ్చింది ఆమె అనేమాటలకు. కానీ ఏమీ చెయ్యలేక ఆమె కుదుర్చుకువచ్చిన వరుడిచేతనే తాళి కట్టించుకుని కాపురానికి వెళ్ళిపోయింది.

తన మనసునిండా అతడే మెదులుతూ వుంటే మొగుడి మొదటి ముద్దు యెలాంటి అనుభూతిని ఇవ్వలేదు. కొంత కాలంపాటు యాంత్రికంగానే భర్తతో జీవితం పంచుకున్నది. రోజులూ, నెలలూ సంవత్సరాల్లోకి దొర్లిపోతూ వుంటే తన ప్రేయసుడు మరుగున పడిపోయా డు— కానీ వదిన మీద పెంచుకున్న కపి మాత్రం అలాగే వుండిపోయింది.

తనకు ఇరవై రెండో ఏట తొలి చూలు కూతురు పుట్టింది. ఎందుకో గాని పుట్టింది కూతురా అన్న భావం ఆమెకూ కలిగింది. పసి బిడ్డ అని ఎత్తుకున్నా పెద్ద బండను మోస్తున్న ట్టు గుండెల మీద బరువు— ఆ పిల్ల

భవిష్యత్తుమీద ఆలోచనలు— మూడేళ్ళ తరువా త మళ్ళీ ఆడపిల్లనే. అనుకోకుండానే ఆమె హృదయం నీరసంగా ఆక్రోశించేది.

పెద్దపిల్ల సుమ చూస్తూ వుండగానే ఎదిగిపో యింది. ఆ పిల్లకు వోగీ వేస్తుంటే అనసూయ కు చేతులు అప్రయత్నంగా వణికినై— ఆ దశలో తన అనుభవం గుర్తుకు వచ్చేది— దాంతో మనసునిండా చెప్పుకోరాని ఆవేదన— వ్యక్తి స్వతంత్రానికి సాంప్రదాయానికి మధ్య సంఘర్షణ— స్త్రీ జీవితం కట్టకొదిగిన ప్రవాహంలా వుంటేనే గౌరవం కాని ఇప్పుడు తరం మారిపోయింది. అంగావోగీల స్థానంలో పంజా బీ దుస్తులు, పాంట్లూ, షర్టులూ ఫాషనైపోయిం ది. ఈ పిల్లల భవిష్యత్తు ఎలా వుంటుందో చెప్పలేం—

వొక మహావ్యక్తం ఎదుగుతున్న చిన్న మొక్క ల్ని చూస్తున్నట్టు వుంది తన పని— ఆ మొక్కలు గాలికి వూగినా, ఎండకు ఎండినా, మేకలు మేసినా పెద్ద వ్యక్తం ఏం చెయ్యగలడు.

కాలం పరుగులు లీస్తోంది— భర్త రిటైర్ అయిపోయారు. ఇద్దరు కూతుళ్ళకీ పెళ్ళిళ్ళుచే సీ తరువాత కన్నుమూశాడు అటు తన పుట్టిల్లు కూడా బుగ్గిఅయిపోయింది.

తను వొంటరిదై పోయింది— కూతుళ్ళ దగ్గరికి వెళ్ళడం ఇష్టంలేక వొంటరిగానే వుండ డానికి నిశ్చయించుకుంది.

అదేం గ్రహచారమో సుమకూ తొలిచూలు ఆడపిల్లనే. తరువాత సంవత్సరానికి రమకూ ఆడపిల్లనే.

మళ్ళీ గుండెల మీద ఏదీ బరువు మోయలే క దించలేక మనసులో ఆందోళన.

ఆ పిల్లలూ ఎదుగుతున్నారు.

సుమ భర్తకి ఢిల్లీకి క్రాస్స్ ఫర్ అయింది. సుమ కూతురు లావణ్య తొమ్మిదో క్లాసులోవుం ది మెట్రిక్ పూర్తి అయ్యేవరకు నీ దగ్గరనే వుండుకో అంటూ సుమ ఆ పిల్లను తన దగ్గర వదిలివెళ్ళింది వాళ్ళు వెళ్ళిన వారానికి లావణ్య

లోన్ కావాల, ఎందకమ్మా?
"అడిగాడు లోన్ ఆఫీసర్.
"ఓ మంచి మొగుణ్ణి కొనుక్కోవడానికి సార్" సిగ్గుపడ్డా చెప్పింది రాధ.
—వద్యశ్రీ (మాణిక్యారం)

ఈడేరి కూచుంది. లావణ్యకు వోగీ వేస్తూ వుంటే ఆమె చెయ్యి మళ్ళీ వణికింది.

ఈ వయసులో తనకున్న తిక్క బుద్ధులన్నీ ఈ పిల్లకూ వున్నవి— ఎటొచ్చి ఈ పిల్ల చదువుకుంటోంది.

ఇప్పుడు దీనికి లెండింగ్ లై బరీ కుర్రవా డు యెవడో దొరికాడు.

ఇంటి ముందు వాడి సైకిల్ గంట వినిపించడమే ఆలస్యం. బయటకు పరుగులంకిం మకుంటుంది.

ఈ పిల్లను వాడేం చేసిపోతాడో నన్న భయం.

ఆమాట వెప్పి మనవరాల్ని మందరించింది "అలాంటి దేమీ జరుగదు మామ్మా! మేం జాగ్రత్తగానే వుంటున్నాం" అంటూ సెక్సువి జ్ఞానం అంతా వొలకబోసింది.

"నేను పెళ్ళయ్యా వేసుకుంటే అతణ్ణి చేసుకుంటాను" అని కరాళిగా చెబుతున్నది లావణ్య.

ఇంక ఈ పిల్లను లాను సంబాళించగలదా— సుమకు లానేం జవాబు చెప్పగలడు.

ప్రతి స్త్రీ చరిత్రా ఇలాగే వునరావ్యతం అవుతుంది.

ఆమె ఆలోచనలనుండి తెమిలి ప్రస్తుతానికి వచ్చేసరికి ఎంతసేపైందో ఏమో— తన యెదు ల ఎక్కడికో వెళ్ళడానికి తయారై నిలబడి వున్నది— తెల్లటి అంగా జాకెట్టు ధరించి గులాబీ రంగు వోగీ వేసుకున్నది— ఫాన్ గాలికి వోగీ సుతారంగా రెపరెపలాడుతున్నది.

"నేను సినిమాకు వెడుతున్నాను మామ్మా. అతడు పాస్ తెచ్చాడు" అంటూ తన సమాధా నానికి ఎదురుచూడకుండానే వెళ్ళి పోయింది—

తన చిన్నతనం గుర్తుకు రావడంవల్లనో— పెద్దతనం గుర్తింపుకు రాకపోవడంవల్లనో గాని అనసూయమ్మ నీరసంగా నిర్విణ్ణంగా నిర్నిమేషం గా కూర్చుండిపోయింది. *

సగి ఈసారికీ-మీరుకుద్దొచ్చిన సంబంధమే బేసకుండానుగానీ-ఇంకోసారి మార్గం-నాకునట్టినపిల్లనేబేసకుండా!!

